SENTINELA

ANUL III, Nr. 46
1 Noemvrie 1942

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62

Majestatea Sa Regele Mihai I a împlinit 21 de ani

Cu prilejul zilei de naştere a Majestăţii Sale Regelui Mihai I, d. Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, i-a trimis următoarea telegramă:

La răscruce tragică de veac, Poporul Românesc şi Armata sa eroică refac graniţele şi zidesc viitorul Neamului prin sânge şi prin muncă.

În numele lor Vă transmit Sire, de ziua naşterii Majestăţii Voastre, felicitări respectuoase şi Vă fac urări pentru o îndelungată şi strălucită domnie.

MAREŞAL ANTONESCU

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc vieața pentru hotarele ei.

3. Indeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă 'nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezășia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Inainte călăreți

Ca fulgerul ce tae bolta întunecată,
Țâșni voința tare, de toți așteptată;
Chemată să salveze ființa unui neam,
Ce străjuia Carpații, din vremea lui Traian.
In fața barbariei care umpluse zarea,
Ca tunetul puternic, a răsunat chemarea.
La glasul lui de trâmbiți, ca'n vremea lui Ștefan,
Porniră călăreții să învingă pe dușman.

In iureșul de fulger, strigând cu toți: „'nainte"!
Cuprins-am Bucovina, cu sfintele-i morminte;
Acolo Voievozii își au de veacuri somnul,
Ce întreaga lor vieață, luptat-au pentru Domnul.

Prin vad trecut-am Prutul, năvalnic, înspumat,
Să liberăm ținutul Coroanei lui Mușat,
Prin vad trecut-am Nistru mergând spre răsărit,
Să nimicim cu totul, balaurul cumplit.

Am cucerit Ucraina, luptând ca niște smei,
Crimeea cea vestită, cetatea lui Gherei,
O au întărit păgânii cu duhul blestemat,
Dar într'o șarjă cruntă, în Kerci noi am intrat.

In iarna cea cumplită, ne-au atacat mișeii;
Luptam atunci cu toții, așa cum luptă leii...
Și am respins dușmanul, pe toți i-am nimicit,
Le-am arătat că suntem, un neam nebiruit.
Acum la luptă iarăși, vom merge mai departe,
Căci crâncen e războiul, pe vieață și pe moarte!
Avem un crez pe care-l purtăm cu toți semeți,
Deviza noastră este: „Inainte călăreți"!

Cap. GEORGESCU PETRE

Grija pentru invalizi

Din instrucțiunile date de Guvern pentru ocrotirea invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu, reese limpede grija ce trebue purtată acelora care s'au jertfit pentru țară, apărând cu sângele lor libertatea Patriei.

Noua organizare făcută de Președinția Consiliului de Miniștri urmărește ca toți invalizii și urmașii acelora care au căzut pe câmpul de luptă să se bucure de sprijinul și ocrotirea Statului și națiunii spre a nu rămâne în voia soartei.

Drepturile ca și recompensele se vor acorda în raport cu situația fiecărui invalid, adică după cercetarea greutăților familiare, precum și a stării economice și profesionale.

S'a adoptat acest principiu pentru ca, într'adevăr, să poată fi ajutați cei mai săraci și impovărați de nevoi și care din cauza invalidității nu mai pot munci. Comitetele comunale, orășenești, municipale și județene ale I. O. V.-ului au acest rol de a stabili situația tuturor invalizilor, orfanilor și văduvelor și a le acorda asistența în raport cu starea materială a fiecăruia.

Odată cu drepturile ce se acordă invalizilor, se creiază și o serie de avantaje în ce privește aprovizionarea prin economatele de Stat ale funcționarilor, asistența medicală gratuită în spitalele Statului, precum și dreptul de a fi puși înaintea celorlalți în serviciile întreprinderilor particulare sau de utilitate publică.

Pentru invalizii care nu-și mai pot practica profesia pe care o aveau înainte de invaliditate, s'au înființat institute de reeducare profesională, dându-li-se astfel posibilitatea să îmbrățișeze altă meserie, după cum marii mutilați, ca să nu constitue o povară pentru familii, sunt întreținuți de Stat în instituții speciale.

Orfanilor de războiu li se acordă o îngrijire deosebită. Cei până la 7 ani vor trebui să fie supravegheați, în ce privește desvoltarea lor morală și fizică, de organele Ministerului Sănătății și ale Consiliului de Patronaj, iar cei între 7—21 ani, vor fi îndrumați de membrii corpului didactic și de organele armatei spre îndeletniciri potrivit aptitudinilor lor.

Toată atenția și toată grija trebue dată creșterii și pregătirii acestor copii rămași fără sprijinul familiei.

Statul și națiunea au o datorie sacră să le poarte de grijă, dându-se astfel dovadă că jertfa celor care au căzut, apărându-și țara, este înțeleasă și cinstită cum se cuvine.

Două decenii dela marșul asupra Romei

Zilele trecute s'au împlinit 20 de ani dela marșul asupra Romei, executat de milițiile fasciste ale ducelui Mussolini. După trei ani de lupte îndârjite, cu sacrificii de oameni, mișcarea fascistă creată și condusă de animatorul ei, ducele Benito Musolini, primește la 2 Octomvrie 1922 ordinul, transmis pe întreaga Italie, de mobilizare generală, iar pe ziua de 28 Octomvrie, ducele Musolini lansează din Milano o proclamație, prin care fasciștii erau chemați la o acțiune hotărîtoare, oștirea revoluționară fiind pusă sub ordinele quadrumvirilor: De Bono, De Vechi, Balbo și Bianchi. Acțiunea fusese hotărîtă într'o adunare ținută la Milano pe ziua de 16 Octomvrie și era prevăzută în următoarele etape: mobilizarea și ocuparea clădirilor publice, concentrarea a cinci coloane armate la Santa Marinella, Perugia, Tivoli, Monterotondo și Valturno, ultimatum guvernului pentru cedarea puterii, intrarea în Roma și luarea în stăpânire a ministerelor, sau retragerea în Umbria, în cazul unui insucces, pentru a pregăti revoluția.

In fața acestei stări de lucruri, guvernul, prezidat de deputatul Facta, a cerut Regelui proclamarea stării de asediu, dar Regele refuză. Cu toate acestea, coloanele fasciste au intrat în Roma, fără a trage vreo lovitură, iar ducele Musolini, care conducea în acele zile acțiunea dela Milano, a fost chemat de Rege. El s'a prezentat Suveranului și a preluat puterea. Musolini triumfase. Era timpul păcii și al dreptății. Era victoria unui gând de multă vreme frământat. Era victoria luminii contra întunerecului, contra hoardelor comuniste care se instalaseră în Italia și o amenința s'o stăpânească, s'o prăvălească în haos. Era victoria unei conștiințe romane.

Așa se explică faptul că Italia lui Musolini s'a alăturat din primul moment luptei contra bolșevicilor, pe frontul de răsărit.

Războiul e o fază și o desfășurare logică a revoluției fasciste. Logică, pentrucă e lupta popoarelor sărace și numeroase împotriva celor ce nu se mai satură de prea multe bogății. De aceea, alăturarea Italiei la Germania era în însăși ordinea lucrurilor.

Puternică, mândră, compactă în jurul Ducelui, care i-a redat conștiința soartei sale și a misiunii sale în lume, după 20 de ani dela marșul Romei, Italia e prezentă la datorie, față de ea, cât și față de Europa amenințată de bolșevism.

LUCIAN PREDESCU

Plutonierul t. r. Nicolae Gheorghe

S-a împlinit un an de când, într'o zi însorită de Septemvrie ne-a sosit trista veste a morții eroice a tânărului învățător Plot. T. R. Nicolae Gheorghe.

Plecase pe front, hotărît să-și facă datoria până la sfârșit — purtând în suflet încredințarea nezdruncinată a biruinței luminoase — și, acolo, pe câmpul de supremă încercare a virtuților românești, la Vest de blestemata cetate Dalnic, nu a șovăit o clipă să-și jertfească vieața pentru izbânda Neamului.

Tot așa cum a știut să-și împlinească datoria, ca dascăl de școală primară, brăzdând făgașuri de lumină în sânul tinerelor generații de școlari, a știut să facă dovada aleselor sale calități ostășești.

Era de fel din com. Barza, jud. Ialomița și munca desfășurată de el pe ogorul școalei, a rodit fapte și realizări temeinice. Pregătit pentru greaua sarcină de îndrumător și educator al poporului, s'a manifestat cu succes, pe tărâmul folklorului, ca un pasionat culegător de cântece și melodii populare, pe cari, trecându-le prin filtrul sufletului său ales, le-a redat poporului în formă de nepieritoare comori.

A fost un harnic și neobosit colaborator al revistei învățătorești „Școala Ialomiței", în paginele căreia a sădit frumusețea simțirii și gândirii sale. A fost distins de Academia de Muzică din București, de sub conducerea d-lui prof. Mihai Vulpescu, din partea căruia s'a bucurat deseori de aprecieri măgulitoare.

Azi când s'a împlinit un an dela trecerea lui spre cele veșnice, dedicăm întreaga noastră prețuire și recunoștință. Eroii nu trebuesc plânși... In sufletele noastre le ridicăm altare, pe lespezile cărora să plecăm în clipe de adâncă reculegere, gândurile încărcate de pietate și recunoștință. Icoana lor senină să rămână de-a-pururea luminoasă în sufletele noastre, ca un izvor curat, dela care trebue să ne adăpăm cugetele și faptele. Școlarii cărora le-a dăruit lumina învățăturii rodnice — vor privi, de aci înainte, cu mai mult respect chipul prins în ramă pe peretele din răsărit al școalei din com. Gănnoși (Ialomița) — sub candela veșnic aprinsă — al eroului plot. T. R. Nicolae Gheorghe, pildă de virtute și vitejie românească pe câmpul de luptă.

O lacrimă de neștearsă recunoștință și amintire, în pragul acestui popas de an, dela săvârșirea marei sale jertfe.

De ziua naşterii M. S. Regelui Mihai I

La 25 Octomvrie iubitul nostru Suveran a împlinit 21 de ani.

Vârsta de aur a tinereții — vârsta care în popor e socotită trecerea către voinicie, pentrucă feciorii satelor cuprinși de fiorul marilor înfăptuiri, cu flori la pălărie, părăsesc chiuind căminurile, ducându-se să-și facă datoria către oastea țării.

Un rege este luat de timpuriu de griji felurite și mai cu seamă Suveranul nostru a fost împresurat de treburile domniei încă din fragedă tinerețe.

Ursit de steaua norocoasă a Neamului să ne fie Rege la vreme de mari încercări, Majestatea Sa Regele Mihai I întrunește astăzi în icoana de arhanghel nădejdile de viitor ale tuturor Românilor.

Un an s'a adăugat la tinerețea luminoasă și cu el a mai crescut în sufletul Regesc comoara de chibzuință și înțelepciune, dorul arzător de a face ca România să strălucească printre celelalte state, așa cum e luceafărul printre stele.

Poporul român a fost și este adânc dinastic, deoarece de monarhie ne sunt legate măreţele propășiri ale neamului. Numele înțeleptului rege Carol I și blândul chip al lui Ferdinand Intregitorul, au intrat deapururi în dragostea și recunoștința poporului.

Astăzi, gândul nostru de adorație pentru Coroană, merge drept spre inima neîntinată a tânărului Suveran, găsind acolo toată primirea augustă, toată dragostea de care este nevoie pentru ca poporul și Regele să înfățișeze un singur cuget, o singură simțire.

Legătura dintre Țară și Tron înfățișează temelia cea mai solidă pe care se ridică viitorul națiunii.

Simțirea noastră este cu atât mai caldă, mai nemăsurată, cu cât ne gândim că M. S. Regele Mihai I s'a urcat pe Tron în cele mai primejduite clipe ale Neamului.

Dumnezeu a ținut cu Regele și Poporul Român. Oastea Majestății Sale a cules cele mai strălucite izbânzi și astăzi încă tricolorul românesc culege răsunătoare victorii în lupta contra bolșevicilor.

Un rege tânăr!

Un popor tânăr!

Iată sfânta chezășie care îndrituește jertfele celor de pe front și încoronează munca celor de pe ogor și din uzine.

Făptura chipeșă, sigură de sine, a Suveranului, oglindește toată tinerețea viguroasă a poporului, toată siguranța zilei de mâine.

In telegrama de felicitare adresată Regelui, d-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, spune pe drept cuvânt că poporul și armata refac granițele și zidesc viitorul Neamului prin sânge și prin muncă.

Muncim și ne jertfim pentru România, pentru Europa!

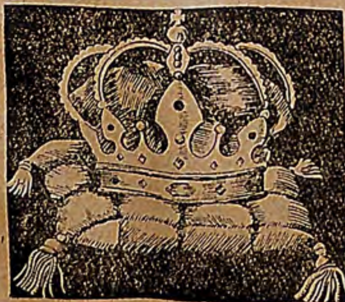
Prietenii de peste hotare au subliniat cu însuflețire virtuțile națiunii noastre și prețioasa contribuție în războiul antibolșevic. In noua orânduire europeană munca și sângele nostru trebue să dea roadele așteptate. Zorile cele mai luminoase vestesc o rodnică domnie.

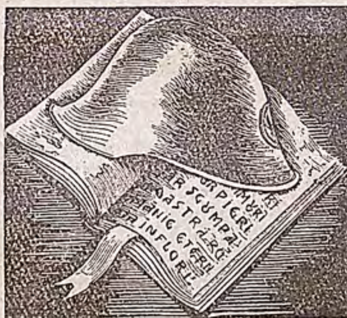
Iubitul nostru Suveran este purtător al unui nume scump inimilor românești, nespus de grăitor în aceste vremuri când idealul lui Mihai Viteazul își caută aprigă înfăptuire, încăodată și pentru veșnicie.

Cu prilejul zilei de naștere, urarea se întinde ca o furtună de glasuri, din toate unghiurile țării, din stepele Răsăritului, din vârfurile Caucazului și de pe țărmul mării:

„Să ne trăiești Majestate și Dumnezeu să Te învrednicească să ajungi cât de curând: „Mihai I, Regele Tuturor Românilor!“.

I. VALERIAN

Scrisoarea unui marinar

Iți scriu iubito dela Kerci
Să știi că am ajuns cu bine
Și'n drum ne-am războit din greu
C'un grup de patru submarine.

Dar Dumnezeu a fost cu noi,
Și ne-a ferit întreg convoiul
Și-acum suntem la chef cu toții
Și'n cântece slăvim războiul.

Pe piept, azi Domnul Comandant,
Mi-a prins „Virtutea Militară“,
C'am dat un submarin la fund,
In lupta aprigă de-aseară.

Și pieptul meu e numai foc...
De-abia aștept să luăm iar marea,
Să văd iar fluturând drapelul
Și noi cum ne'nfrățim cu zarea.

Și să veghez în gând cu voi
Să-mi fie și mai mare ura
Și ochii — proiectări de aștri —
Să nu greșească lovitura.

Când lupți pentru destinul țării
Și'n fața ta îți stau strămoșii,
E foarte greu să te-înspăimânte
Puhoiul bestiilor roșii.

De-o fi să mor, tu să nu plângi
Și nici de mine rău nu-ți pară,
Căci vieața mea voiu vinde-o scump
In lupta sfântă pentru țară.

Și voiu muri ca un erou
Să te mândrești, și tu și mama
Iertați-mă de v'am greșit!...
Termin, căci a sunat alarma.

D. CIOBANU-DOLJ

Doi buni camarazi

Eroismul românesc

— „Românii nu cunosc șovăiala, când e vorba să se lupte cu dușmanul“, începu să-mi povestească entusiasmat, camaradul german, subofițerul Schwartzman. Ei nu simt niciodată amorțeala desnădejdei în înfruntarea numeroaselor primejdii ce le întâmpină ei, înaintează mereu cu zâmbetul pe buze și cu gândul țintă la Dumnezeu, disprețuind cruzimea morții. Oștirea română acționează în așa de strânse legături, încât desfășurarea atacurilor se aseamănă cu zborul unui stol de grauri. Iar ostașii, aleargă oțeliți prin vâltoarea frământărilor de flăcări, străbătând cu vioiciune vălmășagul de gloanțe și obuze și zdrobind pe inamic ca niște Feți Frumoși care răpun balauri.

Eram la Stalingrad pe la începutul bătăliei pentru cucerirea acestei formidabile fortărețe. Atacul se desfășura sub o ploae atât de crâncenă, formată din schije, plumb topit și bucăți de fier încins, încât părea că este prăpădul pârjolitor al Gheenei pe pământ. Pe cer, plutea înfiorător un strat gros de fum și cenușă, învăluit de vălvătaia unui amestec de scântei. Bombele străbăteau, fulgerătoare, prin întunecimea lui, ducându-se să străpungă pereții cazematelor de oțel și beton armat. Moartea scrâșnea îngrozitor de dușmănoasă, hohotind prin bubuituri de brandthuri și tunuri de mare calibru, iar pământul se zguduia din adâncurile mădularelor, răscolit de clocotul satanic al explodărilor neîntrerupte. Sumedenie de trombe mari, din pietre, fum și schije, se înălțau în aerul ferbinte, amestecate cu flăcări sclipitoare și bucăți de jar. Iar sub spargerea proectilelor ce turnau foc și țăndări de oțel înroșit, întăriturile bolșevicilor trosneau din temelii, năruindu-se într'un ametsec de lemn, ciment și metal, scorojit, strivind trupurile vrăjmașe, care cădeau ca trăsnite, împroșcând pământul cu sânge păgân.

Un vuet asurzitor se zvârcolea într'un vârtej înspăimântător. Noianul detunăturilor puternice vâjâia prin atmosferă atât de urlător, încât părea că se deslănțue sfârșitul omenirii. Dar românii, înflăcărați de clocotitorul avânt ce le îmbrățișa strâns sufletele și chipurile vioaie, țâșneau în salturi iuți, năvălind la atac ca niște zmei. Din ochii lor încordați, închiși pe jumătate, aruncau priviri scânteetoare și înaintând într'o goană vijelioasă, străbăteau cu ușurință focul ucigător al rafalelor neîntrerupte. Cu o voință mistuitoare, dădeau busna spre dușmanii împietriți de groază, zdrobindu-le, prin vitejia lor fără seamăn, cruzimea răutății însălbătăcite. Și trecând peste mormanele de ruine fumegânde, mistuite de flăcări, zdrobeau furnicarul hoardelor bolșevice, care mișunau ca iarba câmpurile. Cu o putere de izbire neștirbită, destrămau forțele ciolovecilor, prăvălind toate obstacolele proptite în calea lor. Iar gloatele năucite și orbite de strălucirea eroismului acestor voinici viteji neegalați, aruncau armele și se predau cu mâinile ridicate, sub fâlfâirile glorioase ale tricolorului românesc, împurpurat de izbânzi înălțătoare, care vor răsuna în istoria lumii pe vecie.

Plot. adm. TH. D. CARAMAN

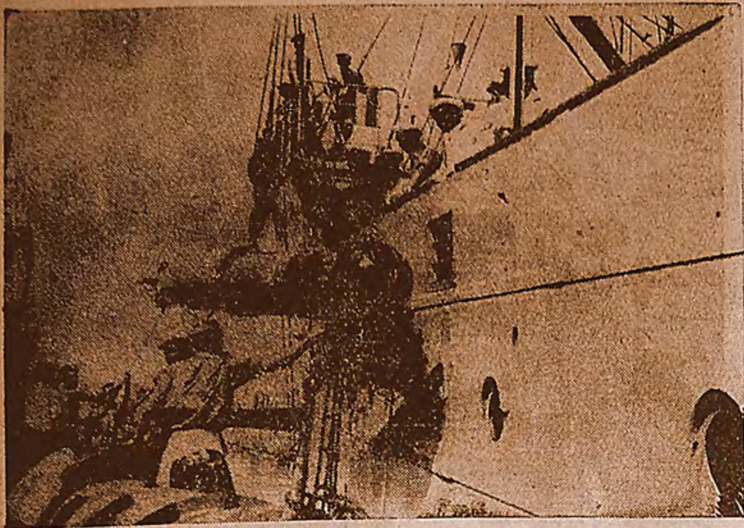
REGELE

Românii, către Dânsul, speranța își îndreaptă
E fala și mândria întregii noastre nații.
Cu dragoste de țară, cu minte înțeleaptă,
In pace să domnească, slăvit de generații.

El va purta, ca Ștefan, ca Mircea și Mihai,
In vremuri de urgie, spre marea biruință,
Pe fiii țării care vorbesc același grai,
In cuget și'n simțire, uniți, ca o ființă.

DIMITRIE ALBOTA

Incărcarea torpilelor

Un erou al luptelor de guerillă

Odată frontul dela Pericop depăşit, Crimeea cade în câteva zile în mâinile armatelor române şi germane.

Respinşi, prin lovituri puternice şi urmăriţi fără cruţare, ruşii se retrag desorganizaţi şi se îmbarcă deavalma în ultimele vase din porturile Ialta, Feodosia şi Kerci.

Situaţia nu mai ingăduia nicio rezistenţă serioasă. Singur Sevastopolul, puternic fortificat, reuşise, pentru moment, să-şi păstreze stindardul.

Nici fuga pe apă nu a fost, însă, o poartă deschisă tuturor. Zdrobite şi risipite, divizii întregi în debandadă şi-au găsit ca ultim refugiu munţii Crimeei. Dotaţi cu numeroase arme automate, brandturi şi artilerie, de toate calibrele, încercau să reziste şi să dea lovituri banditeşti tuturor localităţilor şi căilor de comunicaţie care erau utilizate de armatele noastre.

O curăţire totală a munţilor se arată necesară. Pe la sfârşitul toamnei, o puternică ofensivă se deslănţui din toate unghiurile, ţintind centrele în care inamicii se adăposteau.

Luptele au fost deosebit de grele şi prezentau, uneori, mai multe primejdii decât intâlnirile făţişe de pe front. Cuibăriţi prin scorburi şi grote, în vârfuri pleşuve, cu perfecte întinderi de vedere în tragere, ruşii turnau adevărate avalanşe de proiectile în drumul tuturor celor care năzuiau să-i supere. Spaţiile virane de pe înălţimi erau improvizate in aerodromuri, unde avioanele inamice aveau posibilitatea să decoleze şi să-i aprovizioneze cu muniţie şi alimente.

Luptele care au urmat şi i-au stârpit, în bună parte, sunt unele dintre cele mai pilduitoare pagini ale acestei campanii şi au scos in evidenţă caractere vrednice de menţionat.

Sublocotenentul Presada Petre, comandant de pluton într'un regiment de roşiori, este unul din eroii căzuţi pe câmpul de onoare, in luptele de guerilă din munţii Feodosiei.

Escadronul căpitanului Mavrodineanu pornise din satul Ienisala cu direcţia Sud-Vest, pe drumul ce se strecura printre două vârfuri şi care-i va conduce, — ii asigurase ghidul, — spre o tabără de partizani.

Drumul se arăta anevoios şi ceru, în continua ei ascensiune, un mare efort. Trudiţi, sub povara muniţiei, ai noştri işi continuau dârzi urmărirea.

O linişte adâncă, nefirească, plutea in aerul umed al dimineţei. Oricât părea totul de obişnuit, o prevestire, mocnea, nevăzut, în sânul acestei linişti.

Un mărăcine înalt şi pletos, cu flori mari albastre, se clătina domol, împins de vânt, ilustrând, parcă, prin somnolenţa lui, cât este totul de normal şi firesc.

O răpăială măruntă şi scurtă, rupse deodată liniştea. Codrul prelungeşte ecoul grindinei sonore şi metalice. Câteva frunze sboară, risipite şi mărăcinele tresare.

Un ochiu negru de metal, acoperit cu frunze, priveşte, printre ghimpi, în drum. Degetul pus pe trăgaci se strânge nervos. O rafală urmează. Din faţă, dinlături, altele îi răspund din ce în ce mai dese.

— „Suntem atacaţi de partizani", — sună glasul căpitanului. „Plutoanele in formaţie la contra-atac!".

Din vale, dintr'un grup de colhozuri, se apropiau câteva sute de partizani, imbrăcaţi la întâmplare: baionetă militară, haină civilă şi pantaloni in zdrenţe, căzuţi pe bocanci, bărbi crescute în voie, ieşeau de sub căciulile negre, sparte, peticite cu alb.

Escadronul inainta hotărît. Focurile se încrucişau violent. Prin flancuri, partizanii căutau să se strecoare neobservaţi. O rafală trimisă la timp, culcă şirul ce se infiltra. Pierderile se arătau din ce in ce mai vizibile în rândurile partizanilor.

Românii continuau înaintarea. In fruntea plutonului său, sublocotenentul Presada păşea hotărît. Pentru fiecare avea un cuvânt de orientare şi îndemn.

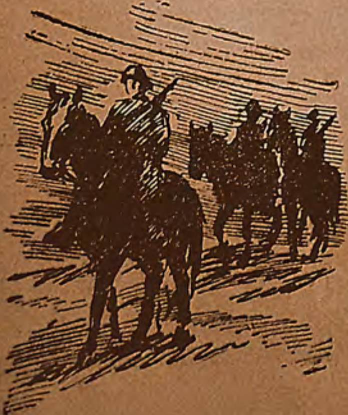
—„Trageţi, băieţi; trageţi fără frică! Vedeţi mitraliera din dreapta... Tu, cel de după movilă, prinde-l în snopul tău.. Aşa! Inaintaţi, nu pierdeţi nicio clipă şi ţintiţi bine!

Plutonul il urma şi secera fără răgaz. Câmpul era presărat cu trupurile partizanilor ucişi. Panica pusese stăpânire pe ei. Nici retragerea nu le mai era posibilă. Românii se apropiau fără ezitare şi-i incolţiseră. Neputincioşi, se sbăteau şi căutau o scăpare.

Victoria era aproape, când sublocotenentul Presada cade rănit. Câteva gloanţe i-au perforat abdomenul. In timp ce camarazii săi, victorioşi, işi zâmbeau, pe câmpul de luptă, în faţa infrângerii inamicului, sublocotenentul Presada, condus de brancardieri, s'a stins uşor şi senin, in apropiere de Ienişala.

Camarazii săi nu l-au plâns. Descoperiţi, au privit trupul liniştit al eroului Presada care şi-a dăruit vieaţa la temelia unei mari victorii, pe câmpul de onoare, in plin soare, în creştetul munţilor, aşa cum numai puilor de vultur le este dat să moară.

TEODOR NEDICI

Prima zi petrecută de recruţi pe poziţie

Cioc... cioc... cioc..., trei sunete provocată de bătaia degetelor agentului de serviciu în geamul casei unde cantonăm, ne trezeşte din somnul dătător de odihnă.

„Deşteptarea!... Plecăm!..." se aude glasul agentului de afară.

„Drepţi!... Echiparea!...", urmează energic comandantul grupei, un sergent brunet, din Dâmboviţa, pe nume Anghel M.

E ora 3 dimineaţa a zilei de Miercuri, 23 Septemvrie 1942. Intr'un timp record, ostaşii companiei II-a de pionieri, erau aşezaţi în front, gata pentru raport. D-l sublocotenent dă raportul d-lui comandant al companiei, după care suntem anunţaţi că plecăm pe poziţie.

Un „Doamne ajută!", murmurat de toţi, o sfântă Cruce îndreptată către Cel Atotputernic şi compania porneşte, în coloană de marş, către Batalionul de Pionieri.

Pe cer, luceafărul luminos ridică încet, încet, perdeaua zilei ce o aşteptăm cu nerăbdare. Sosim la batalion, unde de asemenea, gata de plecare, ne aşteaptă celelalte două companii.

Privesc în zare: soarele, roşu ca un balaur, se înaltă către marea întindere a boltei albastre.

Se face ziuă... Un ropot de cal şi câteva foşnete în flancul stâng al coloanei mă fac să mă uit înapoi. Observ pe d-l maior, comandantul acestor pionieri, având o mină gravă, trecând în fruntea unităţii. Mărşăluim repede şi sigur.

Ostaşii vioi şi încrezători în puterile lor, îşi urmează, în tăcere, superiorii. Din când în când câteo glumă făcută de un tuciuriu, provocă ilaritate în rândurile camarazilor.

„Hapăi, la atac, eu voiu merge fără frică în picioare... Nu mi-e frică de brandos, că Florica abia mă aşteaptă acasă... exclamă viteazul Stanca, care, prin veselia şi prin anecdotele sale, scurtează din drum.

Un scurt popas pentru odihna trupei. In dreapta şi în stânga şoselei câmpii nesfârşite, îmbrăcate în sărăcia paradisului bolşevic, dovedesc imensitatea terenurilor ce ar fi putut fi de folos unui alt popor harnic.

Bălăriile şi mărăcinii, îmbrăcaţi în haina nelipsită a spinilor, domnesc pretutindeni. Pornim din nou, în formaţiune de apropiere. Tunurile se aud din ce în ce mai tare, iar mitralierele ca nişte animale înflămânzite, muşcă necontenit din carnea Rusiei.

Părăsind şoseaua, mergem greu, dealungul câmpiilor, printre bogatele holde de sălbătăciuni. Inainte, avem un deal de urcat, şi după regulile militare, trecem prin dreapta şi prin stânga lui. Apoi, primim ordin de incetarea inaintării şi instalarea pe poziţie, gata de orice. Imediat procedăm la facerea măştilor în pământ.

Inaintea noastră, pe un deal, se află un sat, protejat de o mare pădure. La câţiva kilometri de aici, se lasă în spre Sud valurile furtunoase a unui important fluviu. Iadul pare că s'a mutat aici. Proiectilele de tot felul işi varsă urgia peste tot ce intâlneşte. Nori grei şi fumurii, provocaţi de exploziile muniţiilor, se ridică deasupra.

Săpăm continuu la măşti în pământ, întrecându-ne in adâncirea lor, pentru a avea o cât mai mare siguranţă, că în nopţile ce le vom petrece pe poziţie, vom fi protejaţi intr'o oarecare măsură de frigul aspru ce stăpâneşte ţinuturile duşmanului.

In tot cursul zilei procedăm la amenajarea lor, adunând floarea soarelui, diferite flori sau iarbă pentru camuflare şi paie pentru aşternut.

In acest timp, întregul armament se află gata de luptă. Soarele pe cer, măsoară a patra parte dintr'o zi, petrecută pe poziţie. La orizont două căruţe se aud huruind peste liniştea inserării. Se apropie... Bucurie... E căruţa cu alimente şi sacaua cu apă.

— „Fruntaşul X.". „Soldatul Y.", strigă din depărtare comandantul plutonului I.

— „Ordonaţi!", răspund cu glas tare, ostaşii chemaţi.

— „Aveţi o scrisoare!".

— „Să trăiţi!". şi ostaşii saluta pe rând. mulţumiţi.

E cea mai mare bucurie a lor.

Luăm masa în cântecul luptelor de seară, când bubuiturile sunt mai tari. Luna deşteptată din somn, a intrat pare-se de gardă în slujba noastră: ne luminează, păzindu-ne de întunericul surprizelor.

Urări în şoapte de „Noapte bună!", desparte ostaşii dela masă, îndreptându-se fiecare spre adăposturi.

Observatorii şi patrulele şi-au luat posturile in primire.

— „Tatăl nostru, carele eşti în Ceruri...", se aud în liniştea serii, rugăciunile acestor fii ai României, ce luptă aici în lunga depărtare, pentru Cruce, Neam şi Rege.

E prima zi petrecută de recruţii unui batalion de pionieri, pe poziţie!

Frt. ŞUBĂ D. DUMITRU

Cântec

Mai scrie-mi măicuţă carte,
Căci eu prea m'am dus departe
Sus pe malul Donului,
Spaima bolşevismului.
Eu n'am timp să vă scriu des
Căci acuma mă distrez
Cu gloanţe şi proiectile,
Care cad pe lângă mine.
Gloanţele trec văjâind
Şi obuzele cântând,
Dar eu râd şi trag cu arma,
De'aia m'a făcut ca, mama.
M'a făcut cu arma'n mână
Să fac pe duşman ţărână,
Pe toţi Ruşii să-i răpun
Să ştie că sunt Român.
Iar, acum, te rog măicuţă,
Să-mi scrii şi de-a mea puicuţă,
Dacă ea m'a părăsit
Sau de dor s'a 'nbolnăvit.
Dacă nu m'a părăsit
Sunt sigur că m'a iubit,
O iubesc şi eu pe ea
Cum iubesc şi ţara mea.

Serg. LUPU IOAN

Soldaţii Axei pe frontul din Africa de Nord

Românii din Ardeal la venirea ungurilor și sașilor

După retragerea trupelor și administrației romane din Dacia — întâmplată sub împăratul Aurelian în anul 271 — orice vieață politică a băștinașilor încetează în această parte a imperiului roman. Pe teritoriul fostei provincii Dacia Felix, iau naștere acum diferite state, barbare, cu existență mai mult sau mai puțin îndelungată, dar trecătoare.

Nu este deci de mirare că, timp de peste 1.000 de ani, știrile despre strămoșii noștri Daco-Romani, sunt rare, documentele timpului ocupându-se de stăpânii vremelnici, iar nu de locuitorii de totdeauna ai Daciei.

Aceasta nu înseamnă însă că ei n'au continuat să existe cu vieața lor proprie, cu limba și obiceiurile lor, așteptând vremuri mai prielnice, care n'au întârziat să vină. Apa a trecut, pietrele au rămas, pentru ca din ele, la momentul potrivit, să se înalțe mândre așezări politice românești pe aceleași locuri și cu aceiași oameni: Principatele Române de ieri, România Mare de totdeauna, ceea ce a făcut pe un mare istoric francez — Ferdinand Lot — să numească poporul român o enigmă și un miracol istoric.

Constatarea savantului francez poate fi acceptată, cu oarecare rezervă. Căci desigur este o adevărată minune rezistența Românilor în mijlocul atâtor greutăți. Minunea are însă un nume: vigoare etnică a neamului nostru, care, uneori s'a plecat, dar niciodată nu s'a frânt. In loc să fie asimilat, a asimilat elementele străine aduse de împrejurări trecătoare.

In acest sens, se poate vorbi de miracolul istoric pe care îl prezintă poporul român. Dar enigmă? Aci credem că istoricul a cedat în fața scriitorului, care l-a făcut să întrebuințeze o expresie desigur frumoasă, dar care nu corespunde adevărului istoric.

Căci, dacă documentele despre existența fără întrerupere a strămoșilor noștri în vechile lor așezări sunt mult timp puține și rare, ele totuși există, iar mărturia lor este categorică. Valoarea lor este cu atât mai mare cu cât ele provin nu dela Români, ci dela străini, care nu aveau niciun interes să înfățișeze faptele în favoarea noastră.

Pentru vremea care ne interesează aci, adică pentru epoca de formare a primelor așezări politice românești, care coincide cu venirea Ungurilor și Sașilor în Ardeal, cele mai prețioase isvoare sunt: unul unguresc, cronica secretarului anonim al Regelui Bela, alcătuită cel mai târziu pe la 1250, dar reproducând, cu siguranță, tradiții cu mult mai vechi, privitoare la supunerea populației româno-slave din Ardeal și șesul Tisei; altul rusesc, așa numita Cronică a lui Nestor, care datează cam din același timp.

Informațiile date de notarul anonim al Regelui Bela sunt în deosebi prețioase prin preciziunea lor.

După ce vorbește de stabilirea Ungurilor în pusta panonică, în anul 896, cronicarul ungur adaugă că aceștia și-au îndreptat privirile mai spre Sud-Est, atrași fiind „de bunătatea țării Transilvane, unde domnea Gelou Românul", numit, în altă parte, „Dux Blacorum", „Căpetenia Românilor". Ducatul lui Gelou se afla, după cum se știe, pe Someș.

O informație tot atât de prețioasă, care confirmă mărturia notarului anonim, ne furnisează cronica numită a lui Nestor, în care găsim că „după ce au trecut niște munți înalți, Ungurii se apucară la luptă cu Valahii (adică cu Românii) care locuiau aceste țări".

„Rezultă deci limpede — spune d-l profesor Gh. Brătianu — din mărturiile hrisoavelor regilor Ungariei și din cronica rusească a lui Nestor, că Românii erau în Transilvania încă din secolul al XI-lea, al X-lea sau chiar al IX-lea".

De fapt, ei au fost aici întotdeauna

isvoarele arătate, nefăcând altceva de cât să le constate prezența.

Transilvania este — și politic și etnic — adevăratul leagăn al Românismului, iar dacă este vorba de o expansiune românească, ea s'a făcut de aci către celelalte provincii românești și nu invers. Aceasta este concluzia la care a ajuns, între alții, după îndelungate cercetări, eruditul filolog german Ernst Gamillscheg.

Aceasta era situația Românilor din Ardeal, la venirea Sașilor, sau, cum sunt numiți în documentele timpului, Saxones.

Imprejurările în care s'a făcut așezarea Sașilor în Ardeal, nu se cunosc cu precizie, de oarece cele mai multe din privilegiile și actele date de regii unguri, cu această ocazie s'au pierdut, probabil în urma năvălirii Tătarilor.

Două lucruri sunt totuși sigure: 1) Scopul aducerii Sașilor în Ardeal; 2) Data începerii așezărilor lor în acest ținut.

Cu aducerea Sașilor în Ardeal — spune d-l profesor C. C. Giurescu — regii unguri au urmărit, mai întâiu, încadrarea populației românești băștinașe cu locuitori de alt neam, pe care să se poată bizui; apoi, crearea de mari centre, unde să se poată desvolta cu vremea, o vieață orășenească, producătoare de venituri corespunzătoare.

Primii Sași se așează în Ardeal pe vremea lui Geiza al II-lea (1141—1162), urmați de alții, în timpul domniei regilor Bela al III-lea și Andrei al II-lea. Ei vin — unii din Flandra, alții de pe lângă Marea Nordului, alții, în sfârșit, din părțile Rinului și Luxemburg și se stabilesc, o parte pe Târnave, în regiunea Sighișoara-Mediaș, alta în părțile Sibiului, o a treia în Țara Bârsei, în fine, o altă grupă în colțul de Nord-Est al Transilvaniei, în regiunea minelor dela Rodna și Bistrița.

Pretutindeni, în aceste ținuturi, documentele vremii semnalează prezența Românilor, pe care îi găsesc Sașii la venirea lor și cu care de multe ori colaborează.

Astfel, cu prilejul expediției comitelui Ioachim de Sibiu, împotriva răsculaților dela Vidin (între 1208—1211), aflăm că oastea lui era formată „din Sași, Români, Secui și Pecenegi", iar în documentul din 1222, privitor la privilegiile acordate de regii unguri Teutonilor, se vorbește clar de Țara Românilor — „Terra Blacorum".

Cu doi ani mai târziu, adică în 1224, în actul regelui ungur Andrei al II-lea, prin care se confirmă privilegiile acordate Sașilor de Geiza II, se menționează că, între altele, li se dă și Pădurea Românilor și a Pecinegilor, „Sylva Blacorum et Bissenorum", care va fi folosită încă, cu apele care o străbat, în comun cu Românii și Pecenegii.

Prezența Românilor în Ardeal este constatată mereu și după această dată în documentele vremii. Ne mulțumim a mai menționa numai unul singur, care ni se pare cu deosebire caracteristic. Este vorba despre convocarea pe care o adresă, în anul 1291, regele Ungariei, Andrei al III-lea, tuturor nobililor transilvăneni, pentru o adunare a lor, la Alba-Iulia.

Chemarea vizează pe Sași (Saxones), Secui (Syculi) și Români (Olaci), ceea ce înseamnă că aceștia din urmă nu numai că erau socotiți printre „națiunile" recunoscute ale Transilvaniei, dar erau puși pe picior de egalitate juridică cu toate celelalte.

Din toate mărturiile de mai sus — din isvor străin, cum am remarcat dela început — nu se poate desprinde deci decât o singură concluzie: Atât la venirea Ungurilor, cât și a Sașilor, Românii erau în Ardeal, ceea ce ne dovedește că ei au fost aci în totdeauna, fără întrerupere, erau adică băștinași.

Părăsirea Transilvaniei de către strămoșii noștri și revenirea lor mai târziu, sunt, prin urmare, născociri interesate, după cum născocire este și „pustiul" pe care l-ar fi găsit cei care s'au asezat aci mult mai târziu.

Serg. t. r. STOIAN IORGU

Coloanele germane de aprovizionare în drum spre Stalingrad

INTRE DON ȘI VOLGA

Cât poate cuprinde vederea, deasupra stepei dela răsăritul Donului, nu zărești decât un nor uriaș de praf peste care s'a lăsat o căldură înăbușitoare de cuptor. Trupele aliate înaintează în coloane nesfârșite la răsărit de Don. Fiecare cismă, fiecare, copită de cal, fiecare roată de automobil, ridică praful care merge odată cu coloanele spre răsărit. Căldura înăbușitoare și praful usucă gâtlejul soldaților. Sudoarea curge în râuri peste crusta de praf a feții, făcând șanțuri adânci. Inaintarea, totuși, continuă...

Peisagiul are un caracter acccentuat de stepă. Coline dulci sunt acoperite cu iarba verde-cenușie a stepei. Se văd puține ogoare cultivate și aproape nici urmă de copac. Așezările omenești se ivesc numai pe lângă apele Donului, ramificat în sute de crenguțe. Sunt casele cazacilor de pe Don, case spațioase de lemn, cu ferestre largi și cu prispe împodobite cu ghivece de flori, cu parmalâci, streșini și porți sculptate în lemn. Casele lor se deosibesc radical de colibele de chirpici, acoperite cu paie, pe care le-am observat între Doneț și Don. Și oamenii sunt mai curați la îmbrăcăminte, cu mersul voinicesc și cu privirea mândră: desigur, resturi ale gloriosului trecut căzăcesc. Călăreții cu alură războinică sboară ca fulgerul prin stepă, îmbrăcați în costume pitorești și încălecați pe cai frumoși. Este tot ceea ce a mai rămas, fiindcă două decenii și jumătate de dominație bolșevică au impus pecetea de uniformitate și banalizare care au omorît specificitățile locale în Rusia. Dar frumoasele timpuri de odinioară n'au fost uitate cu desăvârșire. Fotografiile vechi din case arată pe părinții bărbaților de azi în uniforme militare imperiale. Un bătrân ne întâmpină, având pe cap vechea căciulă militară căzăcească, pe care a ținut-o ascunsă până astăzi, și povestește plin de mândrie că a fost în tinerețe subofițer al Țarului.

Trupele române care luptă aici cot la cot cu trupele germane, au trecut un cap de pod și pornesc la atac. După ce inamicul s'a retras sute de kilometri, s'a așezat pe poziție în această regiune sudică a Donului și a încercat să oprească trecerea acestui fluviu — al treilea ca mărime din Rusia europeană — dând atacuri furioase pentru a împiedeca formarea capetelor de pod. Totul a fost în zadar. Ceață deasă s'a așezat peste albia lată a fluviului Don, când în zorii zilei focul viu al artileriei anunța începerea atacului. Când soarele s'a ridicat de o suliță la orizont și ceața a dispărut, valurile de trupe în atac se aflau în preajma primelor linii de apărare ale inamicului. Rezistența este dârză și trag focuri de toate calibrele, pășind în același timp la contraatacuri. Atacul nu poate fi oprit nici măcar după ce au pus tancurile în funcțiune. Se curăță fiecare cuib, se ia sat cu sat, iar a doua zi s'a obținut victoria. Inamicul fuge urmărit îndeaproape de către diviziile române și germane. S'a dovedit din nou în ultimele săptămâni forța invincibilă și conducerea superioară a aliaților care luptă pentru Europa nouă. Inamicul învins este urmărit fără preget. Nu i se lasă nicio minută pentru a-și organiza rezistența și trupele trebue să parcurgă zile întregi de marș. Cu toată zăbușeala, cu tot praful și cu toată setea, trupele înaintează distrugând rezistența ariergărzilor cu același elan pe care îl au numai trupele acoperite de laurii victoriilor și cu conștiința victoriei finale.

Norii uriași de praf înaintează continuu și fatal spre răsărit, arătând mersul coloanei. Pe fiecare șosea și uliță aleargă tancuri, tunuri, vehicule și infanteria germană, iar în mijlocul lor diviziile românești ca aliați credincioși în războiul de distrugere al bolșevismului, cot la cot, așa cum au mai fost la Charkov, Doneț, Oskol și de curând pe Don. Fiecare dintre ostașii care înaintează prin praf și arșiță, din victorie în victorie, este convins că nu există nicio putere care poate să oprească acest gigantic marș înainte de realizarea țelului final, adică înainte de distrugerea forței sovietice.

HANS HÖNIG

Vuiet

Care vârf de munte, în ce hău
Se prăvale jalea'n ce pârău?
A oftat în zări albastre un Carpat?
Valea Oltului? Sau Mureșul? Cine a oftat?
Sau vreun colț de Maramureș străinat?
Și-a trecut prin zări de foc tristețea
Sărutând Ardealului toți codrii și fânețea
L-a'ntrebat ușor printre suspine:
„Frate bun cu Munții și cu mine
Ce păcate grele, ce blesteme
Ispășești de-atât amar de vreme?"
Vuiet a pornit din stâncă'n stâncă
Prăvălind răspuns ca o poruncă:
De păcate vremurile să-mi spună
De blesteme codrii mă feresc
Eu dreptate'n lume nu cerșesc
Dar dreptatea știu că se răsbună!

Sold. t. r. ACHIMESCU GH.

Artileria română în drum spre Caucaz

Eroii dela Odesa

Cucerirea Odesei a cerut mari și dureroase jertfe. Nu este colțișor cât de neînsemnat pe drumul presărat cu cuiburi ale morții, care să nu poarte mărturia sângelui și vitejiei românești. Lângă troițe sau simple cruci albe, în curți de biserici redate slujbei, sau, modest, pe marginea șoselelor, eroii crucii și ai civilizației au rămas să-și doarmă somnul fericit al celor ce și-au făcut din plin datoria.

Nu i-a înspăimântat pe acești, cei mai buni fii ai neamului, nici betonul cazematelor liniei Stalin, nu i-au putut opri din înaintarea lor vijelioasă nebunia artileriei, mitralierelor și brandturilor. Fără îndestulătoare protecție aeriană, fără un număr prea mare de tancuri, Dorobanțul român, cot la cot cu camarazii săi din artilerie și cavalerie, au cucerit ziua și noaptea, fără odihnă, cazemată după cazemată, întăritură după întăritură, strângând mereu, tot mai mult, cercul din jurul cetății blestemate.

Cine ar putea povesti toate actele de bravură, înscrise în cartea de aur a Neamului, în această încleștare de epopee?

Sibka, important nod de căi de comunicații, unde luptă ca un soldat colonelul Halunga, alături de căpitanul Mladinovici. Furioasele contraatacuri bolșevice se frâng, iar vânătorii deschid drum înaintării victorioase.

La Kagarlik, locotenentul Comșa Victor, numai cu câțiva ostași, sfarmă puternice cuiburi de rezistență bolșevică, asigurând astfel înaintarea camarazilor săi. La Dalnik însă, în fața blestematului sat-cazemată, neînfricatul ofițer este dobârît de o schije haină, pe când își îmbărbăta ostașii la luptă. Dar figura de legendă a locotenentului Comșa Victor continuă să trăiască în sufletul celor care l-au cunoscut și al întregii suflări românești. Tancurile simbolice din fața Palatului Regal vor vorbi mereu de faptele lui și ale camarazilor săi.

Cum s'ar putea uita apoi chipul tânăr, dar bărbătesc, al sublocotenentului Dumitrescu Marius, șeful promoției Regele Mihai I, care a ținut să-și păstreze legământul făcut în numele colegilor săi, la depunerea jurământului. Moartea cea mai frumoasă pentru un ostaș — spusese el atunci, — este pe câmpul de luptă. Și sublocotenent Marius Dumitrescu a vrut să aibă o moarte frumoasă. De aceea, rănit grav, refuza să fie evacuat și să fie îngrijit în spatele frontului.

Iată-l, în sfârșit, pe locotenent-colonelul Trofin Ion, eroul dela cota 80. Rănit în războiul trecut, el refuză a rămâne în zona interioară și cere insistent să fie trimis pe front. Fără teamă de moarte, lt.-colonelul Trofin Ion este mereu în fruntea ostașilor săi. Cucerirea cotei 80 este, în mare măsură, fapta sa. Dar orice izbândă își cere jertfa sa. Lt.-colonel Trofin cade, după ce victoria era asigurată, lovit în ceafă de o schije.

Carpova, Pereșeleneț, Vigoda, Tatarka — nenumărate sunt locurile vitejiei românești și cu mult mai numeroși eroii, — cei mai mulți anonimi, — cu sângele cărora s'a scris glorioasa pagină de istoric dela Odesa. Porniți dela vetrele lor la chemarea Patriei, bravii noștri ostași au cinstit, cu elanul lor, cu jertfa lor, numele de români, ridicându-l, prin nepieritoare acte de vitejie, la înălțimea gloriei străbune.

Cucerirea Odesei este efortul unei întregi armate române, care dela general și până la ultimul soldat a luptat cu îndârjire și a biruit. Nu i-a speriat nici vremea rea, nici înverșunata rezistență a bolșevicilor, nici contraatacurile lor furioase și disperate, nici fortificațiile, nici artileria, nici aviația dușmană. Au stăruit mereu, ceas de ceas, aproape cincizeci de zile, fără încetare. Nu trebuia lăsat timp dușmanului să se desmeticească ori să se organizeze. Incercările lor de a ieși din fortăreață, contratacurile, bombardamentele, au fost respinse și îndurate cu o răbdare și cu o putere de jertfă, care a adus admirația lumei întregi.

Ostaș român, care ai luptat la Kagarlâc, la Dalnic, la Tatarca, la Gniliacovo, ai pășit pe urmele bunicilor tăi, a celor care au luptat la redutele Griviței pentru cucerirea Plevnei. Căci ceea ce a fost Plevna la 1877, a fost Odesa la 1941: aceeași piedecă în calea libertății țării, același cuib din care ne pândea dușmanul. Luptând la Odesa, asigurat-ai liniștea și pacea Basarabiei, a gurilor Dunării, a țării întregi. Și în timp ce Armata IV-a asedia Odesa, cavaleria și Vânătorii de munte români, pas cu pas cu armata germană, își continua marșul spre răsărit. Treceau Niprul, câșitgau victoria dela Marea de Azov și forțau intrarea în Crimeea. Dreapta lor era asigurată prin asediatorii Odesei.

Cercul de foc din jurul acestei fortărețe s'a tot strâns, până când, în zorii zilei de 16 Octomvrie românii au spart frontul bolșevic pe trei direcții, iar în seara zilei drapelul românesc fâlfâia deasupra orașului și portului Odesa. Una din cele mai mari nădejdi ale bolșevicilor era sfărâmată.

Odesa a fost o victorie aproape exclusiv românească. Cucerirea Odesei este mândria armatei și nației române. Prin ea, arată că știe să răzbune nedreapta ocupare a Basarabiei și Bucovinei de Nord, deci știe să lupte, să se sacrifice pentru dreptate și pentru credință.

Misiunea a fost grea, jertfele mari, dar victoria dela Odesa va trage greu în cumpăna destinului și a dreptății întregului neam românesc. Și dreptatea asta nu va întârzia să vină.

S.

Sentinele române la mare

Ne aflăm în sectorul unei companii de infanteriști români. Ea aparține acelei viteze divizii române care s'a distins cu prilejul cuceririi peninsulei Crimeea.

Micile coline pline de iarbă sunt ceva mai înalte decât de obiceiu și coasta de Nord dinspre Marea de Azov este dintre cele mai prăpăstioase. Sunt caracteristice stufișurile și plantele înalte pe liziera îngustă și ondulată a litoralului. Asemenea vegetație nu se găsește în interiorul sterp al peninsulei. Printre stufișuri și valurile de pământ se află corturile soldaților români și fortificațiile. Sunt atât de bine camuflate încât nu se pot observa nici chiar din apropiere. Presărate printre ele se găsesc gropi adânci, prin care se scurge apa de ploaie spre coasta stâncoasă a mării. Plouă rar dar cu găleata. Noaptea este întunecoasă și te orientezi cu greu. Dar infanteriștii români își cunosc bine sectorul.

S'a înoptat repede. E o noapte fără lună, dar o noapte splendid luminată de un cer plin de stele.

Spre miezul nopții, două sentinele, împreună cu alți doi camarazi, observă cum se apropie două bărci pe mal. Le-au văzut dela distanța de circa 300 metri. Cei patru soldați români se ascund în tufișuri pentru a lăsa pe inamic să se apropie și să-l surprindă.

Planul lor a reușit perfect. Bolșevicii, în număr de vreo două duzini ridică mâinile în sus, la somație. Conducătorul sentinelelor se apropie de ei. Un bolșevic care era și el cu mâinile în sus apucă pușca și trage în fruntaș.

Se pare că a fost semnalul pentru inamic al unui plan bine stabilit în care intra și predarea amăgitoare. Au aruncat grenade de mână și au rănit și pe ceilalți trei. Adversarul a trecut repede la un atac asupra pozițiilor românești. In același timp se ridică în sus o rachetă luminoasă și începe un bombardament de pe un vas de războiu. Așa dar, bolșevicii au venit și cu unități navale care nu se pot deocamdată zări. Au dispărut și cele două bărci cu care au debarcat.

Dela explozia primei grenade, posturile române au intrat în stare de alarmă și când a început lupta, bolșevicii n'au mai fost ajutați nici măcar de cele cinci bombardiere inamice, care se apropiau în sbor razant. Bombele lor au căzut alături.

Cu repeziciunea cu care a venit evenimentul, cu aceeași repeziciune a dispărut. In urechi se mai aude lătratul armelor de bord ale avioanelor dușmane cu care au stropit pozițiile românești, precum și zgomotul asurzitor al artileriei de coastă care a izgonit unitățile navale inamice.

Revărsatul zorilor începe să lumineze câmpul de luptă. Soarele se ridică roșu din valurile mării. Ceea ce a fost în timpul nopții un simplu episod se află exact diminecața despre ce-a fost vorba, comparându-se locul luptei cu mărturiile prizonierilor. Nici obuzele și nici bombele n'au făcut pagube prea însemnate.

Opt bolșevici au căzut, dintre care conducătorul lor, un comisar politic, dovedind cât de important a fost pentru bolșevici acest atac.

Au venit cu trei vase de războiu, două mai mici și unul mai mare. De-acolo au pornit cu două bărci, având fiecare câte o duzină de oameni. Au fost și câteva pierderi în rândurile noastre.

Locul pentru punerea unui cap de pod a fost ales cu dibăcie. Dacă ar fi reușit atacul prin surprindere și n'ar fi fost observați de sentinele, inamicul ar fi debarcat și alte trupe. Dar setinelele române au strivit în germene orice încercare a dușmanului de a prinde rădăcini. Vasele au plecat spre portul lor, învăluite în noapte și sub focul artileriei de coastă.

WILHELM HEINTZ

Cum se cucerește o ladă cu șampanie

Drumul către Liubaschewka fusese deschis. Un divizion din roșiorii colonelului Claus năvălind din două direcții, izgonise pe ruși și puseseră piciorul în sat, capturând o bogată pradă în material de războiu și de aprovizionare.

Drumul victoriei fusese greu și obositor. Sute de kilometri parcurși în goană după inamic, fără răgaz și fără odihnă, ajunseseră la sfârșit. Acum toți se bucurau de izbândă și belșug.

Cel mai fericit era, însă. coparolul Vlădică Pandele, învingătorul unei..... lăzi cu șampanie...

Această băutură atât de gustoasă era o răsplată și-și are povestea ei.

Luptele erau în toiu, iar satul trebuia să cadă din moment în moment. Caporalul trăgător Vlădică și grupa cea mai înaintată „curăță" șoseaua cu focuri de armă și pușcă mitralieră. La cotitura unei străzi un depozit adăpostise în trecut, mașinile rusești. Neștiutoare asupra noii situații, mașinile inamice căutau și acum să tragă la vechiul lor adăpost. Cu o rafală de pușcă mitralieră caporalul seceră ocupanții primei mașini rătăcite în teritoriul cucerit. Rămasă fără conducere mașina virează brusc și intră puternic cu nasul în tencuiala unei case, stopând fără graiu.

Nu trecu decât câteva minute și o a 2-a mașină purtând de data aceasta mai mulți soldați, apare și încearcă să răspundă la focul automat al lui Vlădică. Trei ruși cad, iar ceilalți părăsesc mașina și o rup de fugă. Caporalul după ei. Câteva schimburi de foc și.... s'a terminat.

Apare o a treia. Grupa rămasă mult în urmă, dă caporalului și celor zece cartușe care îi mai rămăseseră, însărcinarea de a-l da peste cap.

Culcat pe brânci el lasă inamicul să se apropie cât mai mult.

Au ajuns la 20 metri.

„Foc"!

Caporalul punctează cu scântei întâiu motorul, apoi, cabina. Mașina a stat.

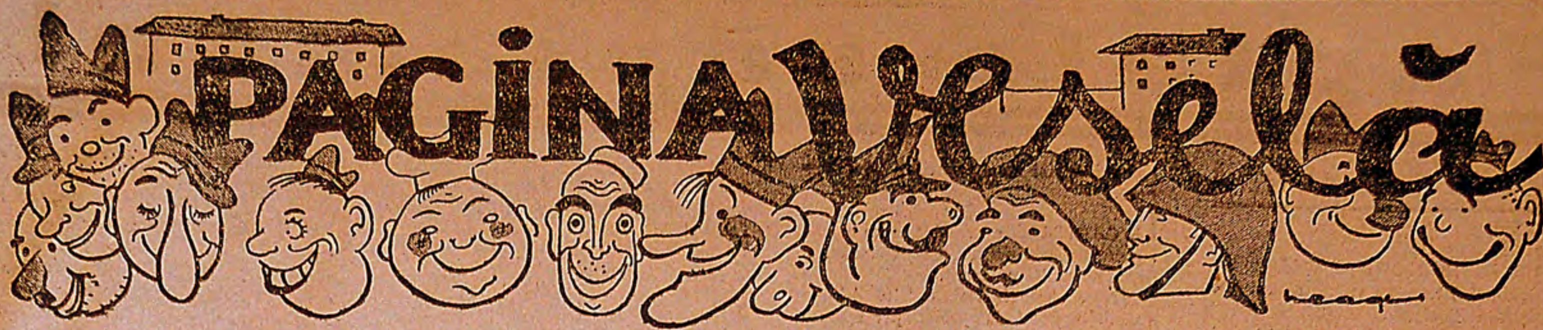
O grenadă prin aer, desemnează drumul spre caporal. Nu și-a ajuns însă ținta. Două cartușe sboară și inamicul se prăbușește. Au mai rămas doi ruși. Caporalul Vlădică le strigă să se predea. Ei ridică mâinile. Dacă ar fi știut că trăgătorul român nu mai avea în acel moment niciun cartuș!

In mașină. printre altele.... o ladă cu șampanie...

Caporalul Vlădică a fost înaintat la gradul de sergent și în această nouă calitate și-a băut cu camarazii, râzând și povestind, lada, cu glorie și șampanie...

Lt. CĂPITĂNEANU I. NICOLAE

Glume

Muncă

— Meseria dumitale? se răstește comisarul ca să pară mai impunător.
— Student.
— Asta nu-i o meserie! Te-am întrebat din ce trăiești?
— Scriu.
— La ce jurnal? — se 'mblânzește d-l comisar.
— Scriu tati la moșie, ca să-mi trimeată bani.

Sacrificiu

— D-le Grimberg, d-ta îmi ceri medalia „Avântul"... Greu de tot! Știi bine că distincțiunea aceasta se acordă cetățenilor care au făcut oarecari sacrificii pentru patrie. Dumneata ce serviciu ai adus țării?
— Pe ziua de azi n'am făcut niciun gheșeft, dija!

Vârsta femeească

— Ia privește, dragă... Și când te gândești că astă-vară era ca o bomboană! Repede se trec femeile.
— Din contră, doctore! De exemplu, eu și nevastă-mea când ne-am luat, aveam fiecare câte douăzeci și doi de ani; azi, eu am treizeci și cinci, iar ea numai douăzeci și trei.

Grăbit

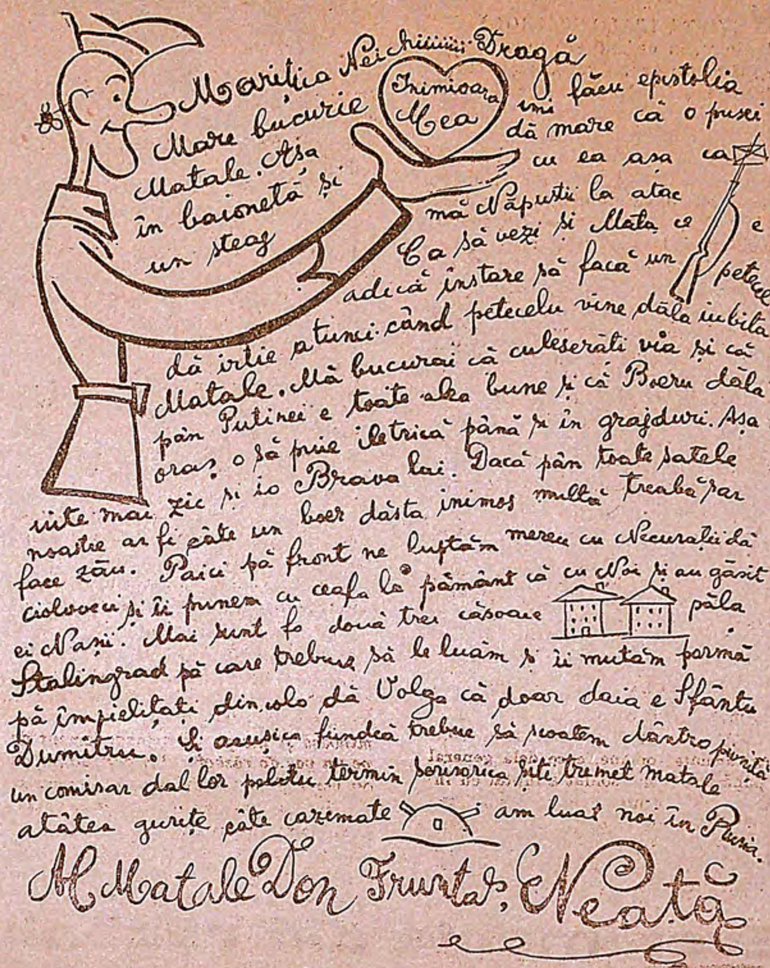
— De ce mănânci, dragă, așa de repede?
— Mi-e teamă să nu-mi treacă pofta de mâncare!

Neață camuflat

Unde e Neață?

Epistoliile fruntașului Neață

Marițica Neichiiiiii Dragă
Inimioara Mea
Mare bucurie îmi făcu epistolia Matale. Așa dă mare că o pusei în baionetă și cu ea așa ca un steag mă Năpustii la atac. Ca să vezi și Mata ce e adică instare să facă un petece dă irtie atunci când petecelu vine dăla iubita Matale. Mă bucurai că culeserăți via și că pân Putinei e toate alea bune și că Boeru dăla oraș o să pue iletrica până și în grajduri. Așa uite mai zic și io Brava lui. Dacă pân toate satele noastre ar fi câte un boer dăsta inimos multă treabă sar face zău. Paici pă front ne luptăm mereu cu Necurații dă ciolovecii și îi punem cu ceafa la pământ că cu Noi și au găsit ei Nașii. Mai sunt fo două trei căsoaie pă la Stalingrad pă care trebue să le luăm și îi mutăm forma pă împielițați dincolo dă Volga că doar daia e Sfântu Dumitru. Și asușica fiindcă trebue să scoatem dăntro pivniță un comisar dăl lor politic termin scrisorica și te tremet matale atâtea guriță câte cazemate am luat noi în Rusia.
Al Matale Don Fruntaș. Neață

Ordonanța

Soldatul Stan este trimis să aducă o trăsură.
— Dar bagă de seamă, mă, să fie cu doi cai, spuse locotenentul.
— Înțeles, să trăiți!
După vreo jumătate de oră soldatul se întoarce.
— Să trăiți don locotinent, n'am găsit niciuna cu doi cai, ș'am adus atunci două trăsuri... cu câte un cal!

Pălăria

— Nevastă, o să mă ruinezi cu pălăriile tale!
— Un chilipir, bărbate, zău costă numai o mie de lei.
— O mie de lei și parcă ești o...
— Are, însă, una și mai frumoasă. Dacă nu-ți place ție o iau pe aceea; costă exact trei mii de lei.
— Ce ești nebună, femee? Ia-o p'asta, — de când porți tu pălării, niciuna nu ți-a stat mai bine!

Calul m'a furat pe mine

Un țigan furase-un cal
Și mergea cu el la deal.
Spre un târg, voind a-l vinde
Dară... păgubașu 'l prinde
Și la judecată-l cară.
Judele i-a zis: — Ei! cioară,
Calul... pentru ce-l furași?
— Am furat eu roibul? Aș!
Zău! să mor de l-am furat!
Ascultați cum s'a 'ntâmplat:
Mă suisem într'un plop,
Ploape să mănânc. Și... hop!
Roibul naibii, vine, iacă!
De tulpina lui se freacă.
Eu atuncea clătinat,
Dura!... am alunecat,
De pe creanga plopului
Pe spinarea calului.
Călușorul, de sub plop
Hai cu mine 'ntr'un galop!
Eu călcâie-i dam să stea.
El mai îndrăcit fugea!
Și Măria Ta! acum,
Ăst Român m'a prins în drum;
Sus aicea m'a cărat,
Că eu... roibul i-am furat!
Ți-am furat, eu, calul, bade?
S'o zici asta-i drept?... Se cade?...
Nu eu l-am furat, creștine!
Calul m'a furat pe mine!

Ghicitori

Rotogol rotund
Ține capu'n fund.
(Căciula).

Pe apă înnoată
Și'n pământ nu putrezește.
(Cărbunele).

Am o găină pestriță
Șade numai pe poliță.
(Cartea).

Nici moară, nici vie
Numai din coadă adie.
(Cântarul).

Zicători și proverbe

Nu se poate nicidecum, când frigi să nu iasă fum.

•

A visat că s'a 'nțepat, ș'umblă la picior legat.

•

D'aia n'are ursul coadă.

•

Câinele care latră nu mușcă.

•

Cine se face oaie îl mănâncă lupii.

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

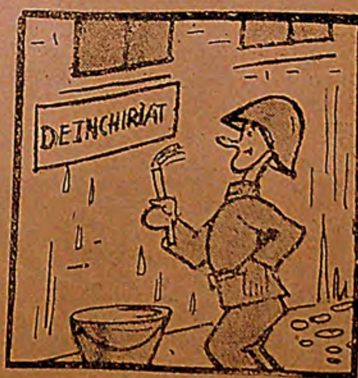
— Mi s'a înroșit țeava mitralierii, dar nu mă las până când nu-i scot pe ciolovecii din casa aia de doi stânjeni...

— Pune mâna pe ei, băăă! Au rupt-o la fugă de mănâncă pământul...

— Se le intre și lor odată în cap că unul e Neață. I-am dat afară fără portărei.

— Și le-am pus și bilet de închiriat că nu degeaba e Sfântul Dumitru!

Faptele săptămânii

DIN ŢARĂ

M. S. REGELE MIHAI şi M. S. Regina Mămă Elena, au vizitat spitalul de răniţi din Sinaia.

La sosirea Suveranilor, soldaţii cari şi-au vărsat sângele pe câmpul de luptă au făcut o caldă manifestaţie de dragoste pentru familia regală.

M. S. Regele şi M. S. Regina Mamă au vizitat spitalul, vorbind cu fiecare rănit în parte şi spunându-le cuvinte de încurajare. M. S. Regele a împărţit răniţilor ţigări.

SAPTAMANA TRECUTA domnul Mareşal Antonescu a vizitat spitalul Vatra Luminoasă Z. I. 301, unde, în afară de răniţi, se găseşte azilul de orbi.

D-sa s'a interesat de hrana tuturora, dând dispoziţii de îmbunătăţire.

CONSILIUL DE PATRONAJ al operilor sociale a organizat în ziua de 1 Noemvrie a. c., o nouă colectă publică. fiecare român urmând să dăruiască cât de puţin din munca sa pentru familiile nevoiaşe.

ZILELE TRECUTE, domnul Mareşal Ion Antonescu, însoţit de d-na Maria Mareşal Antonescu a descins în oraşul Ploieşti, unde a vizitat Halele Centrale.

Prezenţa d-lui Mareşal şi a d-nei Maria Mareşal Antonescu, s'a aflat curând în tot oraşul, astfel că la plecare o mulţime imensă i-a ovaţionat îndelung şi cu însufleţire.

LA SPITALUL Z. I. 303 din Capitală s'a făcut acum câteva zile cununia religioasă a trei mari mutilaţi de războiu.

ÎN CAPITALĂ a avut loc acum câteva zile un concert pentru ostaşii români şi germani răniţi pe front.

Marele cântăreţ italian Tito Schipa, a venit în România special spre a cânta la acest concert.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta), „Ora italo-română" (Marţea) şi „Ora ostăşească româno-germană" (Vinerea).

DE PESTE HOTARE

REVISTA ITALO-SPANIOLĂ „Vida Latina", în ultimul său număr se ocupă de persoana d-lui Mareşal Ion Antonescu, arătând munca depusă de domnia-sa pentru organizarea Statului şi armatei române.

După ce se spune că spiritul de sacrificiu al soldatului român nu se datoreşte decât conştiinţei luptei pe care România a dus-o de veacuri pentru apărarea civilizaţiei, termină astfel:

„Niciun moment de ezitare, de nesiguranţă, de economie de forţe în acest războiu sfânt pentru România, Mareşalul Antonescu având cu sine întregul său popor, a pus pe altarul înaltelor idealuri ale Axei eroica şi generoasa contribuţie de sânge a tuturor românilor.

Acesta este Mareşalul Antonescu, splendidă figură de soldat şi mare om politic, căruia România i-a încredinţat destinul său".

AMIRALUL DARLAN, şeful armatei de uscat, din aer şi de pe mări al Franţei, a făcut o inspecţie trupelor din Africa, luând măsurile necesare pentru apărarea coloniilor şi în special al portului Dakar, pe care anglo-americanii intenţionează să-l ocupe cu forţa.

REVISTA RIGUEZA Y TRABOJA din Barcelona, consacră o mare pare din numărul său pe luna Septemvrie, României, în legătura cu Expoziţia dela Barcelona.

Ziaristul spaniol Lucio Galvez semnează un articol intitulat: „România la târgul de mostre internaţional":

„Spania, spune între altele d-l Galvez, s'a simţit, prin târgul dela Barcelona, foarte aproape de poporul latin, întemeiat la Marea Neagră şi în Carpaţi, de împăratul Traian.

Istoria României înscrie în toate paginile ei eroismul şi măreţia. Faptele ei actuale în lupta contra barbariei bolşevice s'au remarcat la Odesa, Kerci, Harkow, Sebastopol, nume ce reprezintă o adevărată epopee, dar care nu pot face să se uite şi altele mai vechi. Sunt ţări care au destinul de a fi un dig contra năvălirilor şi a nedreptăţilor. România este una din acestea.

UN GENERAL RUS, comandantul diviziei sovietice 128 infanterie, a fost împuşcat din ordinul lui Stalin, pentrucă a pierdut o bătălie la Sud de lacul Ladoga.

Astfel a declarat un prizonier sovietic, — sublocotenentul Rasminov.

ÎN INDIA se continuă mişcările de nesupunere împotriva englezilor. Zilnic sunt ucişi indieni în diferite regiuni, dar aceasta nu-i opreşte de a continua lupta de eliberare.

CU PRILEJUL aniversării Regelui Mihai al României, naţiunea italiană exprimă simpatia sa tânărului Suveran al naţiunii aliate şi prietene, care la hotarele de răsărit ale Europei noi îşi arată virtuţile sale militare.

In persoana Regelui Mihai, naţiunea română vede simbolul noului tineret al României, care îşi caută un viitor strălucit şi care este pe cale să-l cucerească pe câmpurile de bătaie, cu preţul sângelui vitejilor săi soldaţi.

Urările calde, ale poporului italian, trimise Regelui Mihai, exprimă solidaritatea istorică a Romei şi frăţia prezentă a Italiei Fasciste.

D-L JACQUES DORIOT, şeful partidului popular francez, a spus că poporul francez trebue să declare războiu Angliei şi Americii, spre a-şi câştiga coloniile pierdute şi a înlătura bolşevismul din Europa.

Domnia-sa a adus recunoştinţă Franţei, domnului Mareşal Antonescu, conducătorul Statului Român, pentru marea sa operă naţională.

ZIARUL BULGAR „Dnes", într'un articol, se ocupă de soldatul român, căruia îi aduce numai cuvinte de laudă.

Iată cum îl descrie: *„Serios şi conştient de îndatoririle sale în lupta comună, soldat care, cu un entuziasm fără margini, s'a aruncat în vârtejul luptei contra barbariei şi devastărilor de cultură şi civilizaţie europeană, săvârşite de bolşevici".*

DUMINICĂ 25 OCTOMVRIE s'a împlinit douăzeci de ani de când Ducele Mussolini, prin „Marşul asupra Romei", a luat conducerea Statului Italian.

Cu acest prilej, au avut loc mari serbări în întreaga Italie, aducându-se mulţumiri Ducelui şi cerându-i-se ca lupta de azi să fie dusă până la victoria definitivă.

ÎN ITALIA, cinci persoane de origine slavă au fost condamnate la moarte pentru spionaj.

NEMULŢUMIŢI de stăpânirea engleză, arabii din Irak au dat foc la rafineriile dela Sud de Mossul.

FOSTUL REGE al Iranului, pe care englezii l-au silit să părăsească tronul, se află în insula Sfânta Elena, sub pază engleză.

„Sentinela" roagă pe camarazii de toate armele să trimită: amintiri din războiu, scirsori de pe zonă, cântece, snoave şi alte întâmplări din vieaţa de pe front.

Adresa: „Sentinela", str. Sărindar, 5-7-9, Bucureşti.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din Răsărit

In sectorul Terek (Caucaz), înaintarea a fost reluată cu vigoare. Comunicatul german notează importante cuceriri din punct de vedere al spaţiului. Inaintarea în acest sector poate avea două obiective: 1. Spre inima zonei petrolifere propriu zise, adică în direcţia oraşelor Grosny şi Orjonikidze; 2. Spre marea Caspică, pentru a sprijini aripa stângă a înaintării pe litoralul acesteia.

Se vorbeşte pentru întâia oară de acţiuni ale aviaţiei germane asupra navigaţiei din Vestul Mării Caspice, unde nouă vase comerciale sovietice au fost incendiate sau avariate. Până acum aviaţia germană nu atacase traficul de pe Caspica decât izolat în regiunea Deltei Volgei (Astrakanului).

La Vest de Terek, trupele române au cucerit, în ziua de 28 Octomvrie, oraşul Nalcik, apărat cu îndârjire de sovietici.

La Stalingrad, lupta continuă pe străzi şi prin case. Ruşii continuă a împinge trupe noui peste Volga spre punctele unde mai pot rezista.

Părăsind atacurile lor asupra barajului german Don-Volga dela Nordul oraşului, care s'a dovedit perfect consolidat, bolşevicii au îndreptat acum atacurile lor de uşurare împotriva poziţiei de baraj dela Sudul Stalingradului, fără a obţine rezultate.

In sectorul Tuapse şi pe şoseaua litorală dela Sud-Est de Novorosisk, forţele germane continuă a lua cu asalt alte poziţii întărite sovietice.

Frontul din Africa de Nord

Comunicatul german spune că în Egipt inamicul a păşit pe un front larg la marea ofensivă aşteptată, după o violentă pregătire de artilerie, aruncând în luptă puternice formaţiuni de infanterie şi blindate, precum şi numeroase avioane.

Din cuvintele comunicatului german se poate vedea două lucruri. Primul, că noile lupte din Egipt au caracterul unei ofensive în stil mare; al doilea că această ofensivă era aşteptată.

Din faptul că era prevăzută, se poate deduce că s'au făcut toate pregătirile necesare pentru a i se face faţă.

Până acum nu se poate şti care sunt intenţiunile Mareşalului Rommel. Cum, întotdeauna comandanţii german au preferat să atace, e posibil ca, şi de data aceasta, după primul atac englez să vină răspunsul germano-italian. Dacă totuşi, Mareşalul Rommel va socoti că defensiva e mai avantajoasă, iar ofensiva va supune forţele britanice la o sigură măcinare, atunci va fi aleasă această formă de luptă.

Va mai trece, însă, oarecare timp până să ne putem da seama de felul în care se desfăşoară noua activitate militară din Nordul Africei.

Ultimele informaţiuni de pe frontul din Africa de Nord arată că atacuri şi contra-atacuri ale formaţiunilor blindate şi de infanterie s'au urmat de o parte şi de alta.

Ştiri venite din Cairo arată pe lângă înverşunatele lupte terestre ce se dau pe frontul dela El Alamein, adevărata mare bătălie se dă în aer.

Activitatea aeriană a pornit considerabil în ultimele faze ale luptei şi se poate preciza că de rezultatul acestei bătălii va depinde în mare măsură sfârşitul operaţiunilor în curs.

O importantă poziţie, pentru care s'au dat lupte crâncene, a rămas în mâinile germanilor şi italienilor după lupte violente.

Inamicul a pierdut 53 de care blindate distruse sau capturate.

In cursul unor vii lupte, date deasupra câmpului de luptă, au fost doborâte 21 de aparate britanice, dintre care 11 de aviaţia de vânătoare italiană şi 10 de către aviatorii germani. Un alt avion s'a prăbuşit fiind lovit de focul bateriilor anti-aeriene.

Cinci dintre avioanele „Axei" nu s'au înapoiat din operaţiile la care au luat parte.

Războiul din Pacific

In Pacificul de Sud, între arhipelagul Salomon şi insulele Nouile Hebride, s'a dat o mare bătălie navală în cursul întregei zile de Luni 26 Octomvrie, între forţele americane şi cele japoneze. Americanii au pierdut 4 vase port-avion, un crucişetor şi un alt vas de războiu, iar un contra-torpilor a fost avariat serios. Japonezii anunţă că au avut pierderi: 2 vase port-avion şi un crucişetor, avariate uşor. De asemenea pierderile de avioane au fost de 200 americane şi 40 japoneze.

C. 54.783. — M. O. IMPRIMERIA CENTRALĂ, BUCUREŞTI.